

SoundCzech Mentoring

Individuální konzultace s hudebními profesionály

„Chcete konzultovat svůj konkrétní hudební projekt s profesionálem? Individuální konzultace nad konkrétním projektem? Přihlaste se do Mentoringu!“ Těmito větami SoundCzech na podzim 2020 otevřel program mentoringů. Ukázalo se, že o nový program individuálních konzultací je ohromný zájem. V letošním roce se otevře čtvrté kolo Mentoringu.

TEXT: JIŘÍ VLADIMÍR MATÝSEK, FOTO: SOUNDCZECH

Program vznikl uprostřed pandemie covidu, kdy se samozřejmě nemohly hrát koncerty. „SoundCzech standardně vyhláší programy na podporu zahraničních turné a výměnných koncertů. To ale logicky nemělo smysl. Chtěli jsme podpořit umělce jinak, ale nechtěli jsme dělat jen další on-line workshopy,“ přibližuje prvotní myšlenku Radek Pavlovič, specialista PR a marketingu v SoundCzechu.

Vznikla tedy myšlenka na individuální konzultace. „Měli jsme za to, že individuální konzultace budou umělce zajímat více, protože při mentoringu mohou umělci podrobně rozebrat přímo svůj konkrétní projekt,“ vysvětluje Pavlovič. SoundCzech tedy vybral řadu hudebních expertů z Česka i zahraničí. „Jejich záběr byl různorodý, někdo se zaměřoval na PR, někdo na booking, jiný na

digitální distribuci. Mezi mentory byla třeba i PR specialistka zpěváka Mikea Pattona,“ doplňuje Pavlovič s tím, že mentoři si sami vybírali z přihlášených projektů, které pak konzultovali ve dvou samostatných hodinových blocích, a to primárně on-line. Zájem byl obrovský. Do dosavadních tří kol se přihlásily dvě stovky projektů. Další kolo Mentoringu se bude otvírat ještě před létem 2023.

V rámci programu mentorovali například hudební manažeři Dijana Lakuš a Přemysl Štěpánek. Svou zkušenost z druhé strany, kdy umělec/umělkyně konzultují svou hudební kariéru, naopak popisuje hudebnice a výtvarnice Milli Janatková.

Přemysl Štěpánek: Setkání s dalšími lidmi je vždycky obohacující

Přemysl Štěpánek působí v oblasti hudebního PR a marketingu. V letech 1999–2002 pracoval pro klub Stará Pekárna. Od roku 2002 do současnosti působí v nezávislém hudebním vydavatelství Indies Scope. V roce 2012 založil vlastní společnost PR Stage, kde pracuje mimo jiné jako promotér festivalů Sziget (ČR a SR) a Balaton Sound (ČR).

Co obecně vnímáš jako největší problémy u muzikantů? Co jim může kariéru nebo kreativně uškodit?

Občas víra, že vím všechno nejlíp já. Že to prostě nikdo nemůže udělat líp než já. Tak to je občas brzda. A je to také věc,

kteřou jsem vždycky říkal a říkám i na tom mentoringu, že my jsme vždycky dosáhli nejlepších výsledků, když za tím muzikantem byl celý tým. Když okolo stáli další lidi. Když to byla týmová práce, tak se podařilo vždycky nejlíp. Rozhodně víc, než když si to ten člověk dělá všechno sám. Samozřejmě jsou lidé, kterým to vyhovuje a mají představu, jak to má vypadat, a jsou schopní dělat si všechno sami. Já jim to neberu, ale prostě z mé zkušenosti vyplývá, že je dobré, aby to zkrátka byla týmová hra.

Asi souhlasíš s tím, že je zásadní nechat si poradit, být schopný přijmout radu?

Ano, ale samozřejmě ne od každého. Potřebuješ si najít toho člověka, kterému důvěřuješ. A když mu důvěřuješ, tak tu radu brát, nechat si poradit. Nepřijmout tu radu je k ničemu. Ten tým nemění toho člověka. Ten tým okolo by měl jen vyzdvihnout to, co je na tom dobré, a upozornit, co by bylo dobré změnit. Já se primárně nepohybuji v kruzích, kde se vytváří celý produkt, ale spíš se vlastně pomáhá tomu autorovi k tomu, aby se prosadil. V tu chvíli je důležité, že se tam podporuje ta autorská tvorba, ta jeho osobnost.

Mentorem jsi byl na jaře 2021. Vnímáš to i pro sebe jako pozitivní zkušenost? Dalo ti to něco?

Potkal jsem lidi, kteří třeba mají chuť a jsou na začátku a zároveň jsou odjinud než to, co běžně dělám. Takže jsem se dostal k lidem, kteří třeba mají jiné žánry, přemýšlejí trochu jinak. To tě vždycky obohatí. Já jsem rád, když si s těmi lidmi můžu popovídat a snažit se najít řešení toho jejich problému, pokud jsem toho schopen. Samozřejmě jsem zažil i mentoringy, kde jsem já sám poslouchal nějakého mentora, a to mě vždycky moc posunulo.

Vybavíš si ještě, kolik ti přišlo lidí na tu konzultaci? A jak sis je vybíral?

Já si myslím, že jsem odmítl jenom asi jednoho člověka. Tam ale došlo spíše k tomu, že ta představa, o čem by byl ten mentoring, byla úplně jiná. Jinak jsem měl asi osm lidí.

Přemysl Štěpánek

Ty jsi měl v rámci mentoringu specializaci na oblast marketingu a PR. Byly tam nějaké problémy, které ty muzikanty spojovaly?

To bych neřekl. Myslím si, že každá kapela má ty problémy specifické, a nechtěl bych je generalizovat. Všem šlo samozřejmě o to, aby byli známí natolik, aby mohli hrát víc. Ale protože to byli lidi z různých žánrů a taky byl každý na jiné startovní čáře, tak ty problémy a otázky byly rozdílné.

Co tomu často chybělo, co byl podle tebe ten klíčový prvek, aby se dokázali posunout?

Jedno nějaké zázračné řešení to nemělo, ale hodně jsme se třeba bavili o tom, že je nutné, aby ten umělec byl, pokud možno, připravený komplexně na tu chvíli, kdy to klapne. A zároveň jsem se jim snažil vysvětlit, že když už se dostanou do situace, že je o ně zájem, tak na to musí být připravení. To znamená, že musí mít veškeré podklady, ať fotografie, bio, všechno musí mít zpracované.

Což někteří měli více, někteří méně. Někde stačilo malinko upravit, někde bylo potřeba zatlačit, aby pracovali líp.

Vzali si ta tvoje doporučení a rady k srdci všichni?

Já doufám. Ale nevím, ani s jednou kapelou jsem nezačal spolupracovat, takže v tomto ohledu nemám přehled. Ale občas vnímám jejich aktivitu, takže mám pocit, že ano, že si to mé doporučení vzali.

Kdybys měl shrnout zásadní benefity, proč do mentoringu jít, jaké by to byly?

Za prvé, a to říkám i za sebe, v momentě, kdy je příležitost jít do mentoringu s člověkem, který se v oboru, který vás zajímá, pohybuje delší dobu, tak už jenom to, že ho poznáte a že se dozvíte jeho názory, je prostě zajímavé. I kdyby nic z toho, co řekne, nebylo pro vás aplikovatelné. Alespoň ale víte, že ten člověk, který se pohybuje v té oblasti, to dělá takhle. Můžete se z toho nějak

Zleva: Dijana Lakuš a Milli Janatková

poučit, i kdybyste nepřijali jeho rady. Můžete si říct, ale já to chci mít opačně, a můžete to dělat přesně opačně. V každém případě je mentoring věc, u které nevěřím, že by mohla někomu uškodit. Za mě vždycky toho člověka posune dál.

Milli Janatková: Na mentoringu je nejdůležitější podpora

Milli Janatková je autentická performerka, hudebnice a výtvarnice propojující žánry a umělecké obory. Vedle malby, grafiky a šití autorských šatů se věnuje improvizaci a skladbě, vokální tvorbě, hře na kytaru a bicí. Byla součástí programu *Mentoring III* v roce 2022.

Co podle tebe obecně nejvíc brání mladým umělcům v rozletu?

Nejvíce asi strach ze sebe prezentace a ze sebevyjádření. Takže každá podpora, ať už z jakékoliv strany, je potřeba. O to víc jsem šťastná, když takhle

přijde nějaká podpora ze strany třeba SoundCzechu nebo OSA nebo kohokoliv jiného, kdy to člověka podpoří, že může dál fungovat a umělecky se vyjadřovat.

Myslíš si, že je důležité, aby si jako mladší nebo začínající, řekneme, nechali poradit?

Určitě je potřeba nechat si poradit. Člověku nesmí být trapné říct si o pomoc, o podporu, o radu, netvářit se, že jsme nejmoudřejší na světě a víme všechno. Ten svět, a nejen umění, se neustále dost prudce, natož v posledních letech, vyvíjí. Takže je to potřeba, pro kohokoliv. Všichni se to učíme za chodu.

Ty jsi na Mentoringu byla v roce 2022. V jakých oblastech?

Já jsem se přihlásila na všechny oblasti, které tam byly. Já jsem nikdy neměla manažera a v podstatě samomanažersky a samovydatelsky jsem si vydala čtyři alba. To bylo hodně náročné a až

teď docházím k tomu, že není moudré být na to sama. Takže já jsem hledala cestu v marketingu, PR, v tom, jak prodávat merch. To byly pro mě poměrně nové věci. Pak mě ještě zajímá audiovize, jak využít hudbu s vizuálním obsahem, protože dělám také vizuální tvorbu. Z pěti mentorů si mě vybrali tři, takže to byl pro mě úspěch.

Jak vlastně ten mentoring probíhá z pohledu toho mentorovaného?

No nejdřív jsem musela zkontaktovat mentora, domluvit si s ním nebo s ní termín, buď on-line, nebo na živo. Vždy proběhlo první setkání, potom jsem měla nějaké úkoly nebo nějaké podněty k postupu vpřed a pak proběhlo druhé setkání, buď zase osobně, nebo zase on-line.

A co nejvýraznějšího sis z toho mentoringu odnesla?

Nejvíce asi tu podporu. A pak samozřejmě cestu k tomu, abych se nebála se

prezentovat, protože u nás v Česku jsme v tomto ohledu celkem nezkušené nebo až příliš zakomplexované, abychom si řekli, že to má smysl a že není nic sobeckého nebo divného chtít tu tvorbu nějak posunout k širší komunitě.

Když jsi ty rady a doporučení poslouchala, neměla jsi někdy tendenci si říct, ale já si to udělám obráceně, jako po svém?

Ne, vůbec, já už jsem byla v situaci, kdy jsem byla lehce frustrovaná a nutně jsem potřebovala nějaký posun. Takže jakákoli rada dobrá. Samozřejmě, někdy jsem si řekla, aha, tak jednoduše se to řekne, ale mnohem hůře udělá, obzvláště u nás. Ale většinou jsem ty rady vzala s povděkem.

V čem je podle tebe největší přínos mentoringu jako takového?

Já jsem ráda, že mentoringy nebo třeba podpora výjezdů na konference, že to vůbec funguje a že tu ta možnost je. Tohle je obrovská šance na tom pracovat a opravdu jít krok za krokem v souladu s tím vývojem, protože jsme v mnoha věcech ještě pozadu – například v autorském právu nebo marketingu. A tohle je příležitost se učit. Čím více budeme nové věci vstřebávat, tím větší šanci budeme mít nejenom uspět, ale dělat, co nás baví, a prostě se tím i užít a nemyslet si, že je to něco divného. A tím bych taky moc ráda poděkovala nejenom exportní kanceláři SoundCzech za podporu projektů a mentoringů, ale samozřejmě i OSA. Díky moc.

Dijana Lakuš: Proč dělat chyby, když existují odborníci, kteří vám poradí

Dijana Lakuš začínala jako manažerka a bookingová agentka, pokračovala jako promotérka (Bob Dylan, Manic Street Preachers...), projektová manažerka, PR a event manažerka. Významně se podílela na festivalech *Dimensions & Seasplash* nebo *Glastonbury*. Pracuje také jako konzultantka a vyučuje umělecký management na univerzitách a hudebních školách po celé Evropě.

Co začínající umělce nejvíce brzdí v jejich kariéře?

Především záleží na tom, odkud pocházíte. V Česku, resp. středovýchodní Evropě, je to pro mladé umělce a hudebníky ve srovnání se západní Evropou mnohem těžší. Jsou to menší trhy, není zde dostatečné propojení ani s ostatními evropskými zeměmi, ani s mezinárodními trhy. Stále nemáme zcela rozvinutý hudební průmysl ani mnoho příležitostí, jak kariéry rozvíjet. Chybí i povědomí veřejnosti o samotné profesi, která je ve skutečnosti mnohem těžší a náročnější, než se předpokládá.

Myslíte si, že je pro začínající hudebníky důležité, aby si nechali poradit?

Je to nejdůležitější. Proč se učit na vlastní pěst nebo dělat chyby, když existují odborníci, kteří vám mohou pomoci, a můžete se učit z poznatků a zkušeností ostatních. Dobrá rada jim může ušetřit čas a peníze, pomoci jim se směřováním kariéry a zaměřením, může inspirovat.

V roce 2022 jste se zúčastnila mentoringového programu SoundCzechu. Překvapilo vás něco?

SoundCzech je rozhodně jedna z nejlepších exportních kanceláří v Evropě a jejich mentoringový program je úžasný nástroj, jak pomoci mladým a začínajícím umělcům, zejména v této části Evropy. Obzvláště po pandemii, kdy nemohli normálně pracovat a byli ještě více postiženi ve srovnání s ostatními profesemi. Jsem ráda, že jsem se toho zúčastnila, a jsem ráda, že vybraní umělci byli nejen skvělí hudebníci a výtvarníci, ale také milí lidé a zůstali jsme v kontaktu i po skončení programu.

Mentoring je především o předávání zkušeností někomu dalšímu. Dal něco i vám?

Samozřejmě. Učím se z každé možné zkušenosti a z každé příležitosti.

Kolik žádostí jste obdržela a jak jste vybírala, s kým budete spolupracovat?

Pro mě je vždycky na prvním místě hudba, takže ti, které jsem si vybrala, se mi

okamžitě zalíbili svou hudbou. Dalším důvodem bylo, že nikdo z nich nemá profesionálního manažera, nahrávací společnost, bookingovou agenturu nebo mezinárodní zastoupení, takže potřebovali mentoringový program více než ti, kteří toto mají.

Musela jste někoho odmítnout? A proč?

Bohužel se do mentoringového programu přihlásilo mnoho umělců a hudebníků, a já jsem si mohla vybrat jen čtyři. To ukazuje, že je zájem a že mentoringy jsou potřeba. Doufám tedy, že budou i nadále pokračovat.

Vášim tématem byl mezinárodní marketing. Byl nějaký dominantní problém, který se objevoval napříč setkáními?

Byly tu stejné otázky: jak rozšířit svou kariéru na mezinárodní úrovni, jak si vybudovat fanouškovskou základnu a profesionální síť a příležitosti, jak oslovit mezinárodní publikum. Během mentoringu jsme se zabývali širokou škálou témat od PR & marketingu přes tvorbu kreativního obsahu (promo materiály, vizuály, videa, vystoupení...) až po rostoucí on-line a digitální propagaci a marketing a využití tradičních médií, jako je tisk, rádio a televize. Zaměřili jsme se také na důležité věci, jako je merchandise či sponzoring. Praktická práce také spočívala v tom, jak psát a vytvářet tiskové zprávy, jak vytvářet press kity a promo materiály, jak psát a podávat návrhy projektů, jak psát přihlášky na showcase festivaly... To vše i s ohledem na mezinárodní kontext.

Jaké vidíte hlavní výhody programu Mentoring?

Kromě sdílení znalostí a zkušeností je to především poradenství v oblasti uměleckého, profesního a obchodního rozvoje a určení strategií a cílů. Důležité je povzbuzení a posílení v tom, co dělají, být umělcem je jedno z nejtěžších povolání. O některých umělcích v programu do budoucna určitě ještě uslyšíme a já jsem ráda, že jsem mohla být součástí jejich příběhu. ☒